

*Jak s žáky
mluvit*

*o digitálních
technologiích*

Základem je porozumět

V dětském online prostředí se nejprve trochu rozkoukejte – poznejte, jak to v něm chodí, co zrovna frčí a co tam děti drží tak dlouho. Jedině tak se vám žáci otevřou. Zároveň si budete mnohem jistější v kramflecích, když se o problematice digitálních platform dozděláte ještě před tím, než na ně ve škole přijde řeč.

Projevte upřímný zájem a děti neodsuzujte

Co nezvládnete nastudovat, vám děti mile rády vysvětlí samy. Mnohdy stačí ukázat nehraný zájem a dodržet základní pravidlo: hlavně neodsuzovat.

Rozhodně zapomeňte na „hate speech“. Děti neshazujte, nenazývejte je závisláky a nezlehčujte jejich trable. Raději projevte upřímnou zvědavost a ponoukněte je ke konverzaci o tom, co je na dané platformě baví, čím je konkrétní influencer oslovil a proč vlastně sahají po telefonu, byť se chtěly jít učit.

Podejte relevantní informace

Teď, když už jste všichni na jedné lodi a našli jste společnou řeč, přichází čas na osvětu. Věcně, ale citlivě dětem vysvětlíte, jak fungují algoritmy sociálních sítí, jejich byznys model či cílení reklamy a marketing. Pobavte se o tom, co stojí za influencerstvím a jak online platformy působí na náš mozek a každodenní prožívání.

Do těchto témat je ideální zabrousit během třídnických hodin nebo výchov. Kritické myšlení a práci s informacemi ale můžete rozvíjet i v jiných předmětech.

Podněcujte sebereflexi a pracujte s emocemi

Problematika online světa je velmi komplexní, a tak nelze očekávat, že ji proberete během pár vyučovacích hodin. Mnohem lepší strategií je protkat tímto tématem učební osnovy a provázat ho s jinými aktivitami či tematickými celky.

Na třídnických hodinách pak s žáky pravidelně probírejte, co jim digitální svět přináší a bere. Pokud se shodnete na tom, že má i svá negativa, navrhněte dětem malou výzvu. Může se jednat o smazání oblíbené aplikace na celý týden, offline ložnici nebo „digi free“ cesty do a ze školy. Následně výzvu společně vyhodnoťte. Zajímejte se ne jen o to, jak se žákům dařilo, ale i o to, co si díky výzvě uvědomili.

Podpora vrstevníků je přitom zásadní. Když se do výzvy zapojí celá třída, nebudou mít děti takový strach, že ve své online bublině (například v třídním chatu) něco promeškají.

Jděte příkladem

Pokud se s dětmi dohodnete, že o přestávkách nebudou používat mobil, nebo to dokonce vyžaduje školní řád, nenechte je v tom samotné. Ve škole zkuste telefon nevytahovat a vyhnout se i jinému „volnočasovému“ využívání digitálních technologií. Zároveň ale před dětmi klidně přiznejte, že vás to taky láká.

Utěžujte kolektiv a podporujte empatii

Digitální platformy nám servírují názory podobné těm našim. Děti se tak uzavírají před (offline) světem a hůře chápou odlišnosti. Navíc se často cítí velmi osamělé – jejich vztahy jsou povrchní a do velké míry se odehrávají online, což výrazně zhoršuje schopnost empatie. V offline světě pak děti nezřídka mívají pocit, že nikoho nezajímají. Všichni se totiž dívají do telefonu, a to včetně dospělých.

Udržování kvalitních vztahů se přitom jeví jako nejlepší prevence proti závislostem všeho druhu. Děti proto podporujte, aby častěji interagovaly bez telefonu – z očí do očí. Vyzkoušejte různé týmové aktivity nebo hry zaměřené přímo na mezilidskou zpětnou vazbu (například lajkování offline aneb „řekni svému spolužákovi, co na něm obdivuješ“).

Držíme palce a jsme tu pro vás.